

FEDERÁLNÍ MINISTERSTVO VNITRA

Č.j.: OV—039/A—89

11 4 VI 1989

ZRUŠEN STUPEŇ
UTAJENÍ

2 X 95

~~2 XI 1985~~

DNE _____ PODPIS _____

~~TAJNĚ~~

Výtisk č. 13

Počet listů: 8

Počet příloh: 9/14

DENNÍ SITUAČNÍ ZPRÁVA č. 65

Upozornění: materiál je určen výhradně k informaci adresáta.

Nesmí být rozmnožován a po využití podléhá do 10 dnů vrácení federálnímu ministerstvu vnitra (odboru analytiky a informací Vnitřní a organizační správy FMV).

1. Bezpečnostní situace v ČSSR

V průběhu 13. června 1989 nebylo zaznamenáno závažné narušení klidu a veřejného pořádku.

Nebyla zaznamenána závažná nepřátelská činnost vnějšího protivníka. V prostoru hraničního přechodu Dolní Dvořiště došlo k provokační akci vízových cizinců zaměřené proti výstavbě jaderné elektrárny Temelín.

Nebyly zaznamenány podstatné změny v orientaci nepřátelského působení vnitřního protivníka.

V Praze byl zaznamenán klamný anonymní telefonát vyhrožující výbuchem OV KSČ Praha 5. V Jihočeském kraji došlo k anonymní výhrůžce vykolejením vlaku. V okrese Frýdek-Místek bylo zjištěno 33 kusů letáků zaměřených proti KSČ. Ve všech případech se po pachatelích, kteří jsou neznámí, pátrá.

Nebyly zjištěny nápisy na veřejných budovách a prostranstvích, s protisocialisticky zaměřeným textem.

V průběhu 13.6.1989 nebyla zaznamenána závažná mimořádná událost v čs. národním hospodářství, dopravě a spojích.

2. Nepřátelská činnost

a) Dne 13.6.1989 došlo na hraničním přechodu Dolní Dvořiště (Jihočeský kraj) k provokační akci zaměřené proti výstavbě jaderné elektrárny Temelín. V 09.45 hod. se na rakouském celním úřadu Wulowitz shromáždilo 40-50 osob, které zde rozvinuly transparenty a rozdávaly letáky. V 10.25 hod. se účastníci akce přesunuli k čs. hraničnímu přechodu, kde opět rozvinuli 4 transparenty s nápisy proti výstavbě Temelína v blízkosti hranic a veřejnosti cestující do Rakouska rozdávali letáky. Dožadovali se vydání čs. víz, což jim bylo odmítnuto s odvoláním na poruchu spojení mezi hraničním přechodem a Prahou s tím, že byli odkázáni na jiné přechody, popř. na čs. velvyslanectví ve Vídni. S pracovníky oddělení pasové kontroly se snažili navazovat hovor k problematice jaderné elektrárny Temelín. Mezi účastníky akce byl i poslanec západoněmeckého sněmu Hans SCHUIERER, kterému bylo vydání vstupního víza nabídnuto, což však odmítl s tím, že nemohou-li cestovat ostatní, tak nepojede také. Po několika výzvách k opuštění hraničního přechodu se všichni účastníci provokace v 11.30 hod. vzdálili. Celá provokační akce byla natáčena pracovníky rakouské televize.

b) V Praze byl zaznamenán anonymní telefonát na tísňové volání li. 158, vyhrožující výbuchem v objektu OV KSČ Praha 5. Bezpečnostní prověrka ověřila výhružku jako klamnou. Po pachateli se pátrá.

V Plané nad Lužnicí (Jihočeský kraj) byl zaznamenán anonymní dopis s výhružkou vykolejení vlaku a vyloupení místní pošty, celkově vulgárně stylizovaný. Vzhledem k tomu, že vykolejením vlaku je vyhrožováno na den 21.6.1989, byly se záležitostí seznámeny orgány ČSD. OS SNB Tábor provádí opatření k vypátrání pachatele.

V okrese Frýdek-Místek bylo na autobusových zastávkách ČSAD zjištěno celkem 33 kusů letáků zaměřených proti KSČ a jejím členům. Po pachateli se pátrá.

3. Negativní jevy a poruchy v národním hospodářství

V průběhu 13.6.1989 nebyly závažné jevy a události tohoto charakteru zaznamenány.

4. Nejzávažnější mimořádné události a kriminální trestná činnost

a) Mimořádné události v národním hospodářství a živelní pohromy

Navazuje na DSZ ze dne 3. května 1989: k požáru 11 soukromých stodol v obci Spišské Bystré (okr. Poprad), který úmyslně založili nezletilí [REDAKCE] a [REDAKCE] (oba nar. 1975). Původně nahlášená škoda 167 000 Kčs byla upřesněna na 305 300 Kčs. Věc byla ve smyslu ustanovení trestního řádu odložena.

Vyšetřovala OS SNB Poprad.

Dne 13. června 1989 v 06.00 hodin bylo na nákladovém nádraží ČSD v Praze 10, Vršovice zjištěno, že z železniční cisterny uniklo prasklým svárem během přepravy 240 hl vína. Cisterna byla vypravena dne 10. června 1989 ze železniční stanice Želiezovce (okr. Levice). Cizí zavinění nebylo zjištěno. Severozápadní dráze vznikla škoda 480 000 Kčs.

Vyšetřuje OS SNB Praha 10.

b) Násilná trestná činnost

Navazuje na DSZ ze dne 12. června 1989: k vraždě nezletilé [REDAKCE] (nar. 1977) v Praze 9. Pitvou bylo prokázáno, že před smrtí byla brutálním způsobem znásilněna. Příčinou smrti bylo vykrvácení z bodnořezné rány na krku a udušení. Jako pachatel byl zjištěn [REDAKCE] (nar. 1948, bytem Praha 9, lakýrník, 14 x soudně trestán, osoba v ochranném dohledu). Jmenovaný je stíhán pro trestné činy vražda a znásilnění. Městským prokurátorem byl vzat do vazby.

Vyšetřuje MS VB Praha.

Dne 12. června 1989 kolem 02.00 hodin byl ve svém rodinném domku v obci Zázrivá-Rástoky (okr. Dolný Kubín) nalezen usmrcený [REDAKCE] (nar. 1919, důchodce). Bylo zjištěno, že jmenovaný utrpěl mnohočetné poranění na hlavě, včetně zlomeniny klemby lebeční a bodné rány na těle. Jako příčina smrti byl stanoven šok z vykrvácení po bodné ráně do hrudníku. Dosud nezjištěný pachatel odcizil z domku 30 000 Kčs na hotovosti. Byla nařízena soudní pitva. Ve věci bylo zahájeno stíhání pro trestný čin vraždy. Vyšetřuje OS SNB Dolný Kubín.

c) Majetková trestná činnost

Dne 13. června 1989 v dopoledních hodinách v Ostravě neznámý pachatel, nezjištěným způsobem, vnikl do bytu [REDAKCE] (nar. 1945, bytem Ostrava-Poruba, mistr). Odcizením 19 300 Kčs na hotovosti, spotřební elektroniky, šperků a dalších věcí způsobil škodu 108 700 Kčs. Ve věci bylo zahájeno stíhání pro trestný čin krádeže. Po pachateli a odcizených věcech se pátrá. Vyšetřuje MS SNB Ostrava.

Navazuje na DSZ ze dne 4. dubna 1989: k zahájení trestního stíhání ve věci pro trestný čin porušování povinnosti při nakládání s finančními a hmotnými prostředky odpovědnými hospodářskými pracovníky účelové organizace Výstavba a mechanizace zemědělského zásobování a nákupu Hradec Králové. Dne 13. června 1989 bylo vzneseno obvinění pro uvedený trestný čin ing. [REDAKCE] (nar. 1959, bytem Hradec Králové, referent projektového ústavu Zemědělského zásobování a nákupu Praha, středisko Pardubice, člen KSČ). Ve zjišťování dalších spolupachatelů se pokračuje. Vyšetřuje KS SNB Hradec Králové.

Dne 13. června 1989 bylo na území ČSSR hlášeno 65 případů krádeží vloupáním, z toho:

	do obchodů a restaurací	bytů	rekreačních objektů	motorových vozidel	ostatní	škoda celkem
ČSR	9	10	1	22	15	455 800
SSR	1	1	2	1	3	30 900
ČSSR	10	11	3	23	18	486 700

d) Dopravní nehody leteckých, kolejových a silničních prostředků

Dne 12. června 1989 kolem 16.00 hodin mezi obcemi Olišovce - Kysak (okr. Košice-venkov) řidič soukromého osobního auta [REDAKCE] (nar. 1959, bytem Stropkov, okr. Svidník, technik) v důsledku rychlé jízdy nezvládl v zatáčce řízení, vyjel ze silnice do příkopu, kde se s vozidlem převrátil na střechu. Při nehodě byla 1 spolujezdkyně usmrcena a 2 lehce zraněny. Na vozidle vznikla škoda asi 17 000 Kčs. Řidiči byla odebrána krev na zkoušku alkoholu. Ve věci bylo zahájeno stíhání pro trestný čin ublížení na zdraví.

Vyšetřuje OS SNB Košice-venkov.

Dne 13. června 1989 kolem 17.00 hodin došlo na letišti Bubovice (okr. Beroun) při provádění provozních zkoušek nového druhu startovacího navijáku k havárii závěsného bezmotorového kluzáku ZK-21, imatrikulačních znaků PA 206. Při pádu z výše asi 30 metrů byl pilot [REDAKCE] (nar. 1940, bytem Praha 4, zaměstnán Kablo Hostivař, člen Svazarmu VÚST Tesla) usmrcen. Na kluzáku vznikla škoda asi 5 000 Kčs. Případná míra zavinění je předmětem dalšího šetření.

Vyšetřuje OS SNB Beroun a komise ÚV Svazarmu.

Dopravní nehody dne 13. června 1989

	počet nehod	usmrceno osob	těžce zraněno osob	hmotná škoda v Kčs
ČSR	232	3	10	968 600
SSR	106	2	8	607 800
ČSSR	338	5	18	1 576 400

e) Ostatní mimořádné události a závažná trestná činnost

Dne 13. června 1989 v 05.29 hodin došlo v prostoru 21. roty Pohraniční stráže Poštorná (okr. Břeclav) k proryvu státní hranice z ČSSR do Rakouska jednou dosud neustanovenou osobou, pravděpodobně občanem ČSSR.

Vyšetřuje komise velitele brigády PS Znojmo.

Dne 13. června 1989 zadrželi příslušníci PS pro přípravu, pomoc a pokus o ilegální přechod státní hranice z ČSSR do NSR a Rakouska 3 občany NDR, 8 NSR a 4 Angoly.

Hranici se socialistickým státem narušilo 8 občanů ČSSR a 4 NDR.

Ze zájezdů organizovaných čs. cestovními kanceláři do Jugoslávie a Švédska se nevrátilo 18 občanů ČSSR.

Názory a nálady obyvatelstva

Rada pracovního kolektivu Železničních opraven a strojíren ČSD Plzeň nesouhlasí se zaměstnáváním polských státních příslušníků, kteří mají nastoupit k 1.7.1989. Zastává názor, že cizí státní příslušníci nejsou pro čs. národní hospodářství přínosem a obává se o vlastní výdělků v důsledku omezování přesčasové práce. V některých provozech závodu došlo v posledních letech k podstatnému snižování stavu pracovníků i ke snižování plánovaných úkolů. Tyto skutečnosti jsou spolu se špatnými pracovními podmínkami příčinou rozvazování pracovního poměru zejména v dělnických profesích a ztěžují i nábor nových pracovníků.

Dlouholetí členové KSČ z VCHZ Pardubice jsou zklamáni současnou politickou situací, neboť podle nich se vytrácí ideál socialismu. Současná "demokracie" je orientována pouze na jeho kritiku, všude se hovoří jen o negativních stránkách a vše pozitivní o čem bylo dosaženo, zůstává v pozadí. Linie KSČ není v praxi obhajována, komunisté se nestaví za její politiku. Jsou patrné i názory některých komunistů, že po odchodu do důchodu ukončí své členství pro ztrátu důvěry v politiku KSČ.

Unik radioaktivní vody v jaderné elektrárně Dukovany

Dne 12.6.1989 ve 20.25 hod. byl zjištěn výskyt vody na podlaže v hermetickém boxu parogenerátoru v místnosti "a 201/1" prvního bloku jaderné elektrárny Dukovany, který je v současné době odstaven k provedení generální opravy. Ve 20.30 hod. bylo provedeno dozimetrické měření, při kterém bylo zjištěno, že se jedná o vodu radioaktivní. Do prostoru byl zakázán přístup a místnost byla zajištěna.

Dalšími rozbory bylo zjištěno, že aktivita radioaktivní vody je 242 000 bequerelů na litr.

Šetřením bylo zjištěno, že k nekontrolovanému úniku radioaktivní vody došlo při vypouštění bazénu výměny paliva prvního bloku a při přečerpávání této vody do barbotážních žlabů, kdy došlo k přelití. V době výtoku vody do místnosti "a 201/1" se v tomto prostoru nenacházely žádné osoby. Voda byla odvedena speciální kanalizací do jímky aktivních odpadních vod, odkud bude přečerpána k přepracování.

Vzhledem k výši radioaktivity a množství uniklé vody (10-13 m³) byla událost klasifikována podle podnikových norem jako "mimořádná situace 1.stupně", bez úniku radioaktivních látek do životního prostředí, bez zasažení osob a bez poškození zařízení.

Místnost "a 201/1" je přečišťována, ke zdržení postupu prací na generální opravě prvního bloku nedošlo, neboť v místnosti nebyly na noční směnu plánovány práce. Případ bude dále šetřit poruchová komise elektrárny Dukovany s cílem zjištění přesné příčiny události a případného zavinění obsluhou.

/Správa SNB Brno/

Rozdělovník:

- s. Jakeš
- s. Husák
- s. Adamec
- s. Indra
- s. Hegenbart

*vedení #111
ředit. SSSR (?)
T. a H. správce SNB
Brno*

"Diskusní fórum" katedry filozofické fakulty UK v Praze

Dne 12.6.1989 byli někteří exponenti "charty 77", Hnutí za občanskou svobodu, Nezávislého mírového sdružení a dalších nelegálních organizací (R. BATTĚK, M. HÁJEK, J. DOBROVSKÝ, J. CHUDOMEL a jiní) přizváni k účasti na tzv. diskusním fóru, na němž byli většinou přítomni studenti vysokých škol a které uspořádala katedra vědeckého komunismu filozofické fakulty UK (resp. její svazácká nebo i stranická organizace) v budově Československé vědeckotechnické společnosti v Praze 1, Novotného lávka.

Fórum zahájil a řídil jménem neupřesněné základní organizace dr. Michal KOMÁREK. Diskuse byla vedena v čistě "akademickém" tónu, bez zjevných výpadů proti socialistickému státnímu zřízení, avšak s jednoznačným upřednostňováním principů politického pluralismu a sociální demokracie. V tomto směru aktivně diskutoval (celkem desetkrát) Rudolf BATTĚK, dále Jan DOBROVSKÝ a jiní. Velmi kriticky vystupoval i bratr dr. KOMÁRKA, Martin, patrně student, který hovořil o stavu čs. ekonomiky, o rozdílech v životní úrovni u nás a na Západě atd.

Snaha o pozitivní usměrnění diskuse, kterou projevíli prorektor Univerzity Karlovy NĚMEC a předseda CZV KSČ na FF UK VESELÝ, vyzněla nepřesvědčivě. Věcně a konstruktivně ovlivnil přítomné pouze dr. Josef Heller ze Sociologického ústavu ČSAV. Další diskutující většinou popírali vedoucí roli dělnické třídy a upřednostňovali principy "čisté demokracie".

BATTĚK využil tohoto fóra především k propagaci své osoby, svého "diskriminovaného" postavení, k propagaci Socialistické internacionály a tzv. nezávislých iniciativ. Miloš HÁJEK hovořil neutrálně k "moderním" principům řízení společnosti a Jan DOBROVSKÝ ("jménem dělníků") přivítal konání "fóra" a pochválil jeho organizátory. Závěrem bylo řečeno jen to, že v září "po prázdninách" by mohlo fórum pokračovat.

/Správa SNB Praha/

Rozdělovník:

členové a kandidáti PUV KSČ
s. Hegenbart

Vedemí FMR
předs. SSSR (?)
I. II. a XII. Správa BUB
několik kapek

Situace ve Straně slovenské obrody

V rámci zpracovávání nového programového prohlášení Strany slovenské obrody (SSO) dochází pod vlivem vývoje situace v MLR a PLR k aktivizaci členské základny. Při diskusích se vyskytují mezi některými členy SSO názory, požadující její návrat ke křesťanským zásadám, což by se podle nich mělo odrazit i v názvu strany. Rovněž se požaduje, aby nový program SSO obsahoval i vlastní návrhy na řešení vnitropolitické situace v ČSSR (která je hodnocena jako krizová) formou politického pluralismu. V této souvislosti je členy SSO vyvíjen tlak na její vedení, aby realizaci politiky uskutečňovala na základě dialogů a diskusí s KSČ, s prosazováním práva uznávat i jiný názor, přičemž by se uznávala vedoucí úloha KSČ vzhledem k početnosti jejího členstva.

Ve dnech 26.-28.května 1989 se konalo v Dudincích (okr. Zvolen) školení členů SSO, kterého se zúčastnilo asi 70 osob ze Středoslovenského kraje. Uvedeného školení se zúčastnil i předseda ÚV SSO Jozef ŠIMUTH (1936). V diskusi se vyjádřil k návrhu nové Ústavy ČSSR. Uvedl, že vedení SSO bude návrh nové Ústavy připomínkovat v tom smyslu, že SSO je jednou z politických stran, proto by měla mít větší práva než společenské organizace sdružené v Národní frontě. Vyzval účastníky školení, aby i oni tyto snahy ÚV SSO podpořili. Jeho vystoupení mělo kladný ohlas.

/Správy SNB Bratislava
a Banská Bystrica/

Rozdělovník:

s. Jakeš
s. Janák

*Vedení SNB
předs. SSSR (?)
I, II, a XII. Správa SNB
S-SNB Bratislava
Bystrica*

Protičeskoslovenské výpady na II. Sympoziu N. BOHRA v Kodani

Ve dnech 18. - 23.5.1989 se v Kodani uskutečnilo II.Symposium Nielse BOHRA, organizované společně Kodaňskou universitou a Americkou akademií věd. Hlavními referenty byli pokračovatel Nielse BOHRA, známý americký fyzik rakouského původu prof. WEISKOPF, nositel Nobelovy ceny, rektor Kodaňské university Ove NATHAN, bývalý poradce prezidentů USA Johna Kennedyho a Lyndona JOHNSONA George Mc BUNDY a redaktor Literaturnoj gazety A. VOZNĚSENSKIJ. Celkově se sympozia zúčastnilo více než 200 osob.

Celkový duch sympozia byl pozitivní ve smyslu orientace na jaderné odzbrojení, zákaz biologických a chemických zbraní, včetně kontroly tzv. protijaderného střetu a Reaganovy a Bushovy politiky národní bezpečnosti. Ideologicky zcela převažovala, s ohledem na početní poměr účastníků z kapitalistických a socialistických zemí, buržoazně demokratická orientace liberálního a sociálně demokratického charakteru.

S velkým zájmem vyslechli účastníci projev A. VOZNĚSENSKÉHO z Literaturnoj gazety, který zdůraznil bezpodmínečnou nutnost zásadní demokratizace a přeměny politického systému SSSR, se zvláštním akcentem na dodržování lidských práv a volný tok informací. Řekl, že velmi vítá skutečnost, že český dramatik Václav HAVEL je na svobodě, že se s ním ihned po jeho propuštění spojil a HAVEL prý mu sdělil, že plně podporuje přestavbu v SSSR. Tato slova vyvolala demonstrativní potlesk.

Mnozí řečníci napadali ČSSR za porušování lidských práv. PELIKÁNŮV referát, který přečetl čs. vystěhovalec (nyní švédský občan) František JANOUCH, obsahoval kromě obvyklých stereotypních výpadů proti ČSSR i tvrzení o tom, že s. Gorbačov se vyjádřil v rozhovoru s generálním tajemníkem MSDS K. GROSZEM, že vstup sovětských vojsk do ČSSR v roce 1968 byl hrubou politickou chybou a že tato skutečnost byla publikována v maďarském tisku. V této otázce se čs. delegát obrátil na sovětské soudruhy s prosbou, aby eventuálně vystoupili v diskusi k tomuto tvrzení pokud

je považují za nepravdivé, neboť takový výrok s. Gorbačova nebyl v sovětském tisku publikován. Po poradě sovětští soudruzi sdělili, že s. Gorbačov se skutečně v rozhovoru s K.GROSZEM takto vyjádřil a že skutečně uvedený názor sdílí. Někteří z nich se vyjádřili v tom smyslu, že uvedený názor s. Gorbačova bude údajně nyní názorem sovětského vedení vůbec. Zároveň bylo doslova řečeno: To, jak vy budete nadále hodnotit váš materiál Poučení z krizového vývoje je čistě záležitostí KSČ, nám však přísluší zhodnotit, zda náš zásah v roce 1968 byl správný či nikoliv, neboť to je opět zcela naše záležitost. Současně pak sovětští soudruzi odmítli jakkoliv vystoupit proti PELIKÁNOVU tvrzení.

/II. správa SNB/

Rozdělovník:

s. Jakeš
s. Husák
s. Adamec
s. Indra
s. Lenárt
s. Hoffmann
s. Fojtík
s. Hegenbart

vedem' FMV
předs. SSSR (?)
I. a II. správa SNB

K současné situaci v Rádiu Svobodná Evropa a jeho československém oddělení

Rádio Svobodná Evropa /RSE/ a Rádio Svoboda /RS/ zaujímají v podvratné činnosti proti ZSS zvláštní místo. Ředitel RSE/RS Eugene PELL jako člen oficiální delegace USA na informačním fóru v Londýně dne 25. dubna 1989 tendenčně tvrdil, že RSE není součástí vládní informační služby, ale institucí zcela nezávislou. O její skutečné roli však svědčí autentické vyjádření P. TIGRIDA a reálná činnost RSE v období nedávných voleb v Polské lidové republice. P. TIGRID v časopise SVĚDECTVÍ č. 86/1989 uvádí: "Všechna hnutí nezávislé občanské aktivity bez rozdílu mají svůj rozhlas - stanici Svobodná Evropa" Polská sekce RSE byla v nedávné době dána k plnému využití opozičním silám v PLR.

Vládní místa USA a speciální služby mají zájem na zvyšování efektivnosti podvratné činnosti RSE/RS. K tomu slouží kádrová a strukturální přestavba i technická modernizace.

Dne 1. února 1989 odstoupil z funkce ředitele čs. oddělení RSE Zdeněk ŠEDIVÝ. Rezignace byla vyvolána především rostoucí nespokojeností amerického vedení RSE s prací čs. oddělení a vlastní neschopností ŠEDIVÉHO udržet disciplínu a zvládnout obsahové i organizační nároky funkce. Je příznačné, že k vlastnímu odstoupení ŠEDIVÉHO došlo při poradě vyšších funkcionářů RSE k tématu "perestrojka a zastavení rušení", na níž ŠEDIVÉHO ostře kritizoval ředitel RSE JOHNSON a šéfové jednotlivých národních oddělení. Odvolání ŠEDIVÉHO předcházela akce skupiny z čs. oddělení vedené M. SCHULZem, která americkému vedení rozhlasové stanice zaslala další stížnost.

Funkcí ředitele čs. oddělení byl dočasně pověřen Karel KAŠPÁREK a jeho zástupci KOPECKÁ, CIKL, PODIVÍNSKÝ a NEOVESKÝ. NEOVESKÝ však na tuto funkci krátce po ustanovení rezignoval.

Koncem května 1989 bylo ředitelem RSE/RS E. PELLEM rozhodnuto, že od 1.8.1989 nastoupí do funkce ředitele československého oddělení dosavadní vedoucí čs. oddělení Hlasu Ameriky /HA/ Pavel PECHÁČEK. Pod jeho vedením se má realizovat nový programový trend a pracovně konsolidovat čs. redakce. Svého zástupce si má PECHÁČEK vybrat z řad pracovníků slovenské národnosti. PELL od PECHÁČKA očekává, že se podobně jako v HA soustředí na prezentaci vybraných informací a požadovaného efektu docílí bez použití polemik a výpadů, čímž "odzbrojí" kritiku ČSSR proti RSE.

Závažnost zkvalitnění vysílání do ČSSR vystupuje do popředí zejména v souvislosti se zastavením rušení vysílání stanice. Současná úroveň práce čs. oddělení je hodnocena jako slabá, na což byl KAŠPÁREK vedením RSE několikrát upozorněn. Bylo argumentováno kritickými ohlasy posluchačů z ČSSR, kteří poukazují na nízkou kvalitu některých pořadů, slabou profesionalitu hlasatelů a časté opakování již odvysílaných relací. Vedení RSE si je vědomo přímé souvislosti se stávající personální situací. Zejména mnozí starší pracovníci příliš podléhají zaběhlému stereotypu. Americké vedení očekává, že nové vedení čs. vysílání bude konečně realizovat i novou koncepci a zajistí přísný pořádek.

Vyšší programovou kvalitu mají zajistit i náročnější požadavky na nově přijímané zaměstnance, zejména redaktory. Důraz je kladen na analyticko-prognostické schopnosti a žurnalistickou praxi.

Všem národním redakcím RSE byl zadán úkol získat kvalifikované prameny informací, které by hlouběji objasňovaly procesy probíhající v ZSS a neomezovaly se na pouhé komentování sdělení z hromadných sdělovacích prostředků. K obstarání analytických materiálů má být více než dosud využíváno možností politologických středisek na Západě, jež se specializují na problematiku ZSS. Předpokládá se, že vybraným střediskům budou zadávány k vypracování periodické zprávy.

Podle pokynů amerického vedení je čs. vysílání obsahově orientováno prioritně do tří klíčových oblastí - ekonomiky, ekologie a lidských práv. Důraz je kladen na srovnávání procesu přestavby v SSSR, PLR a MLR se situací v ČSSR.

Francouzská společnost "Thomson" dodá na zakázku tři moderní krátkovlnné vysílače o kapacitě 100 kw, jež budou instalovány na teritoriu NSR. Dokončení modernizace RSE/RS si vyžádá dodatečné dotace ve výši 1,5 miliardy dolarů.

/I. správa SNB/

Rozdělovník:

členové a kandidáti PUV KSČ
s. Hegenbart

Vedem! Fm/1
předs. sssv (?)
I, II. a XII správu SNB
všechny kuje

Aktivita Svobodné společnosti pro podporu přátelství s národy
Československa v Mnichově

Svobodná společnost pro svobodu a přátelství s národy Československa /dále jen "Svobodná společnost"/ se dostala do složité finanční situace způsobené zkrácením každoroční dotace přidělované bavorskou zemskou vládou. Místo dosavadních 70 000 DM obdržela na rok 1989 pouze 50 000 DM, což vedlo k přesunutí plánovaného vydání některých knih na rok 1990. Ze strany německého předsedy VOGELSGESANGA je současně kritizováno přílišné plýtvání finančními prostředky, zejména vyplácení přemrštěných honorářů.

"Svobodná společnost" se současně obává aktivity Německo-československé společnosti Deutsch-tschechoslowakische Gesellschaft, vedené poslancem CSU ROSEM, která udržuje s ČSSR oficiální styky a mohla by negativně ohrozit postoj bavorských úřadů ke "Svobodné společnosti". Proto mají být v příštím období připraveny akce, které by narušovaly činnost Německo-československé společnosti a vedly k omezení styků s bavorskými i celoněmeckými úřady a organizacemi. Ke zvýšení zájmu bavorské vlády o "Svobodnou společnost" má vést dopis jejího vedení ministrovi GLÜCKovi, informující o její činnosti a připravovaných akcích.

Každoroční vědecký seminář a valné shromáždění "Svobodné společnosti" se v roce 1989 bude konat v průběhu listopadu /datum bude upřesněno/ v Bad Kreuth u Mnichova. Hlavní referáty přednese R. STRÖBINGER na téma "Češi a vyhnání Němců" a "Nová politická hnutí v ČSSR kromě charty". Je zvažováno, že druhé téma by se mohlo stát námětem pro samostatnou akci v termínu červen nebo září.

Německý předseda "Svobodné společnosti" VOGELSGESANG odmítá pozvání čs. ZÚ v Bonnu k návštěvě Československa, protože se obává, že by tím mohl "zkompromitovat" "Svobodnou společnost". V přijetí pozvání mu však brání i zdravotní důvody - má nemocné ledviny, a proto musí třikrát týdně docházet na dialýzu do nemocnice.

/I. správa SNB/

Rozdělovník:

s. Jakeš
s. Husák
s. Adamec
s. Indra
s. Lenárt
s. Fojtík
s. Hegenbart

vedem' #mv
předst. sasr (?)
I. a II. správa SNB

Poznatky k připravovanému zasedání rakouských zelených v Českých Budějovicích ve dnech 15.-16.6.1989

Zasedání frakce rakouských zelených v Českých Budějovicích ve dnech 15.-16. června 1989 a s tím spojené akce proti jaderné elektrárně Temelín má předcházet přesun zelených přes hraniční přechod Dolní Dvořiště 13. června 1989. Na tamním oddělení pasů a víz hodlají požádat o čs. víza. Má být mezi nimi i předseda parlamentní frakce zelených Andreas WABL.

Vzhledem k tomu, že 14. června 1989 má přijet do Vídně na jednání I. náměstek FMZV P. SÁDOVSKÝ, nelze vyloučit vyvolání protičeskoslovenské kampaně v případě zákroku vůči zeleným na území ČSSR.

/I.správa SNB/

Rozdělovník:

s. Jakeš
s. Husák
s. Adamec
s. Indra
s. Lenárt
s. Fojtík
s. Hegenbart
s. Johanes

vedení FMZV
předs. čssr (?)
I. a II. správa SNB
Č. Budějovice

K situaci v BLR

Bulharští přátelé hodnotí současnou situaci v zemi jako stabilizovanou, i když nevyklučují ještě další protisocialistická vystoupení muslimských skupin. Po tvrdém, avšak účinném potlačení demonstrací jsou síly ministerstva vnitra stále v pohotovosti, provádí se operativní průzkum s cílem ovlivňování a rozkládání připravovaných akcí muslimských skupin. Ve stranickém vedení není zřejmě jednotný názor na způsob provedení zákroku.

Protisocialistická vystoupení měla v jednotlivých oblastech různou intenzitu - například v místě Novi Pasar /mezi Razgradem a Varnou/ velká skupina muslimů zaútočila na budovu místní samosprávy, kde předpokládala, že jsou uloženy jejich staré doklady na původní turecká jména. Podnětem k útoku bylo rozhodnutí tureckých konzulárních zastoupení v BLR, že vstupní víza do Turecka mohou být vydávána pouze na původní turecká jména. Uvedená oblast byla zcela uzavřena s použitím obrněných transportérů pro jakýkoliv provoz. V oblastech nepokojů hlídají milice a speciální jednotky. Velmi silné kontroly byly prováděny začátkem tohoto týdne i ve Varně a okolí odkud byly rovněž hlášeny nepokoje. Kontroly průkazů totožnosti osob muslimského původu byly prováděny příslušníky milice též v Sofii.

Kritická situace zřejmě potrvá do října t.r. kdy mají být vydávány nové cestovní doklady a umožněno vycestování muslimského obyvatelstva nejen do Turecka, ale i do Austrálie, Asie a arabských států. Západní státy /zvláště NSR, Rakousko, Švýcarsko/ projevují stále větší neochotu přijímat bulharské vystěhovalce muslimského původu. Provedení násilného vycestování organizátorů protisocialistických vystoupení a osob, které v době "pobulharšťování" odmítaly přijmout bulharská jména do Rakuska je hodnoceno v rámci diplomatického sboru jako tvrdé.

Dle nepotvrzených informací bylo v různých místech BLR mimo organizátorů protisocialistických vystoupení, přistoupeno i k vystěhování osob muslimského původu, které při "pobulharšřování" odmítaly nová bulharská jména. Uvedené osoby byly předvolávány na oddělení milice, kde jim byl předán vystěhovalecký pas a stanovena doba 1 týdne na přípravu k vystěhování, povoleno jim mělo být vyvezení finanční hotovosti v hodnotě 20 US dolarů a 30 kg zavazadel na osobu.

Po vysídlení muslimských zemědělských specialistů, zejména pěstitelů tabáku a pracovníků tabákového průmyslu je možno očekávat ekonomické potíže.

V důsledku tvrdého zásahu proti demonstrantům a provedení násilného vystěhování se očekává reakce ve formě sabotáží a dalších teroristických akcí. Bulharští přátelé citlivě reagují na jakékoliv styky cizinců s osobami muslimského původu a pro cizince z toho vyvozují důsledky, včetně vyhoštění ze země. Vzhledem k citlivosti uvedeného problému bylo doporučeno vedení čs.obchodního oddělení upozornit technické pracovníky, zvláště v oblasti Šumenu a v Burgaské oblasti, aby se v současné době vyvarovali osobních styků s osobami muslimského původu.

/Představitel FMV v BLR/

Rozdělovník:

Členové a kandidáti PÚV KSČ
s.Hegenbart

vedení FMV
předs. sssn (2)
I., II. a XII. správa ENB
všechny kuje

Cesty biskupa HNILICI do socialistických zemí

V květnu 1989 očletěl emigrantský biskup HNILICA na palubě italského vojenského letadla společně se svým italským sekretářem do Arménie. Důvodem cesty italského letadla byl záměr italských úřadů a Matky Terezy zřídit v Arménii domov pro děti nemocné obrnou. HNILICA nemá s tímto projektem nic společného - pouze využil možnosti připojit se k výpravě. Jeho cílem bylo setkat se v Arménii s místním obyvatelstvem i knězi.

V lednu 1989 byl HNILICA v Maďarsku, kam pojede opět v červenci v návaznosti na svoji účast na světovém festivalu slovenské mládeže v Semmeringu. Do MLR již jezdí bez obav, že by mohl být vydán čs. úřadům. V září pojede do Polska na eucharistický kongres jako "neoficiální účastník", podle svých vlastních slov, z pověření Jana PAVLA II.

V současné době považuje HNILICA komunismus za "definitivně vyřízenou otázku". Nyní prý pro křesťany i komunisty představuje největší nebezpečí islám.

/I.správa SNB/

Rozdělovník:

s. Jakeš
s. Husák
s. Adamec
s. Indra
s. Lenárt
s. Fojtík
s. Janák
s. Knotek
s. Lúčan
s. Hegenbart

vedení FMV
předs. SSSN (?)
I., II. a XII. správě SNB
Správa SNB
BRATISLAVA
B. HNILICA
KOŠICE

